

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2014-2015-055

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
ZITTING 2009-2010-3515

LANDSVERORDENING
tot wijziging van de Landsverordening op het
Notarisambt

AANBIEDING

No. 1

De Gouverneur van de Nederlandse Antillen biedt
aan de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp-
landsverordening tot wijziging van de Landsverordening
op het Notarisambt.

Willemstad, - 3 MAART 2010

De Minister van Justitie,

STATEN VAN SINT MAARTEN			
Ingek. 02 APR 2015			
Volgnr. 15/590/14-15			
Par.	AS	MRP	

STATEN N.A.
DATE 24 MAART 2010
No.

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2014-2015-055

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
ZITTING 2009-2010

LANDSVERORDENING van de
tot wijziging van de Landsverordening op het
Notarisambt

ONTWERP

NO. 2

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van de Nederlandse Antillen,

In overweging genomen hebbende:

dat het burgerlijk recht, in het bijzonder zoals neergelegd in het Burgerlijk Wetboek, grotendeels overeenkomt met dat van Nederland en Aruba;

dat de kandidaat-notaris die zijn werktijd in andere koninkrijksdelen heeft volbracht, derhalve geacht kan worden over kennis en ervaring te beschikken die onverminderd toepasselijk is in de Nederlandse Antillen;

dat het wenselijk is de Landsverordening op het Notarisambt¹ te wijzigen, teneinde een onevenredig belastende vereiste van drie additionele volle jaren volbrachte werktijd voor belanghebbenden die in andere Koninkrijksdelen hun ervaring hebben opgedaan, weg te nemen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

---

¹ P.B. 1994, no. 6

Artikel I

De Landsverordening op het Notarisambt wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1 wordt in de definitie van stageverklaring 'drie jaar' vervangen door: een aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdsbestek van vier jaren, als kandidaat-notaris.

B. Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. in het derde lid, onderdeel e, wordt 'drie jaar' vervangen door: een aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdsbestek van vier jaren, als kandidaat-notaris.

2. onder vervanging van de punt aan het eind van onderdeel e van het derde lid door een puntkomma wordt aan het derde lid een nieuw onderdeel f toegevoegd luidende:

f. ingeval van over de Koninkrijksdelen verspreide volbrachte werktijd:
de verklaring of verklaringen van de volbrachte werktijd van een aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdsbestek van vier jaren, als kandidaat-notaris op een notariskantoor in het Koninkrijk, waaruit tevens blijkt dat belanghebbende ten minste één jaar voorafgaande aan zijn verzoek op een notariskantoor in de Nederlandse Antillen of Aruba werkzaam is geweest. Gelijkzeitig met de verklaring of verklaringen van de volbrachte werktijd op een notariskantoor wordt de verklaring van de Kamer van Toezicht in het desbetreffend Koninkrijksdeel overgelegd, bevestigd door de Voorzitter van de Kamer van Toezicht in de Nederlandse Antillen.

3. Een vierde lid wordt toegevoegd, luidende:

4. Ingeval van werkzaamheid in deeltijd wordt de in het derde lid onder e en f bedoelde periode naar evenredigheid verlengd.

Artikel II

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die der uitgifte van het Publicatieblad, waarin de afkondiging is geschied.

Gegeven te ,

De Minister van Justitie

Uitgegeven de
De Minister van Algemene Zaken en
Buitenlandse Betrekkingen,

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
ZITTING 2009-2010

LANDSVERORDENING
tot wijziging van de Landsverordening op het
Notarisambt

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

I. Algemeen

Met de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen en het nieuwe Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is de concordantie tussen het Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse rechtsstelsel op civielrechtelijk gebied substantieel vergroot.

De huidige Landsverordening op het Notarisambt¹ gaat echter uit van het standpunt, dat ongeacht zijn werktijd in Nederland of Aruba de belanghebbende een werktijd van drie jaren bij een notariskantoor alhier moet hebben volbracht alvorens in aanmerking te komen voor een benoeming tot notaris.

De Regering is echter van mening, dat belanghebbenden die zich in de Nederlandse Antillen (als kandidaat-notaris) willen vestigen, na praktijkervaring te hebben opgedaan in Nederland of Aruba, niet onnodig belast dienen te worden met een stagevereiste van drie jaren in de Nederlandse Antillen.

Met deze wijziging hoeft niet te worden gevreesd voor een toestroom van buitenlandse belanghebbenden voor de functie van notaris alhier, aangezien – anders dan in Nederland - de benoeming tot notaris plaatsvindt naar aanleiding van ontstane vacatures. Conform artikel 10 van de Landsverordening op het Notarisambt dient tevens het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba een aanbeveling te doen aan de Gouverneur uit de sollicitanten naar de nieuwe standplaats of opengevallen standplaats.

---

¹ P.B. 1994, no. 6

Wel moet worden geconstateerd dat enerzijds de Nederlandse samenleving en anderzijds die van de Nederlandse Antillen en Aruba in velerlei opzichten aanmerkelijk verschilt. Het is daarom dat als extra eis is opgenomen dat ten minste het laatste jaar van de werktijd is volbracht op een notariskantoor in de Nederlandse Antillen of Aruba (de Arubaanse Landsverordening op het notarisambt, A.B. 1990 no. GT 69, staat evenmin in de weg aan benoeming van een persoon met werkervaring in de Nederlandse Antillen in Aruba).

2. Financiële paragraaf

Verruiming van de benoemingsvereisten heeft geen consequenties voor de begroting van het Land de Nederlandse Antillen.

3. Advies van de Raad van Advies (no. RA/40-09-LV)

De Raad van Advies heeft geen bedenkingen tegen de inhoud van de voorgestelde regeling. Alle voorstellen van de Raad van Advies zijn opgevolgd. Belangrijk is dat ook de definitiebepaling vervat in artikel I van de Landsverordening op het Notarisambt is aangepast.

4. Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

Deze aanpassing van artikel I hangt samen met de voorgestelde wijziging van artikel 9, derde lid, onderdeel e.

Onderdeel B

Sub 1 en 2. Artikel 9, derde lid, onderdeel e, van de Landsverordening op het Notarisambt wordt aangepast aan het nieuwe onderdeel f. Met het invoeren van het nieuwe onderdeel f beoogt de Regering de kans op terugkeer van belanghebbenden met volbrachte werktijd elders in het Koninkrijk te vergroten. Dankzij het feit dat de wetgeving van de rijksdelen voor wat betreft het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van

Burgerlijke Rechtsvordering elkaar naderen, kan de voorwaarde van drie jaren werkervaring binnen de Nederlandse Antillen voor benoembaarheid tot notaris niet meer stand houden, althans niet voor kandidaat-notarissen die de vereiste werkervaring op een notariskantoor elders in het Koninkrijk hebben volbracht.

Niettemin acht ondergetekende zekere kennis met de gemeenschap en cultuur van de Nederlands-Antilliaanse samenleving van doorslaggevende betekenis om het ambt van notaris naar volle tevredenheid van de justitiabele te kunnen uitvoeren. Vanwege de overeenkomstigheden in gemeenschap en wetgeving, wordt werkervaring in Aruba gelijkgesteld met werkervaring in de Nederlandse Antillen.

Een vereiste van minimaal het laatste jaar ervaring in de Nederlandse Antillen of Aruba moet dan ook in dit licht worden gezien. Er is tevens gekozen voor een aaneengesloten periode van drie jaren ervaring binnen het Koninkrijk en niet een cumulatie van drie jaren. Bij een inactiviteit of volledige werktijd buiten het notariaat van belanghebbende over een periode van meer dan een jaar, kan hij in redelijkheid niet meer een beroep doen op dit artikelonderdeel, doch is artikelonderdeel e van toepassing. Voor alle duidelijkheid is toegevoegd dat de werktijd moet worden volbracht als kandidaat-notaris en niet als bijvoorbeeld gewoon jurist, zonder notariële opleiding.

Sub 3. In artikel 6, tweede lid, onder b, onderdeel 3°, van de Nederlandse Wet op het Notarisambt wordt de werkzaamheid in deeltijd in acht genomen bij het vaststellen van de benoembaarheid tot notaris. Op redelijke gronden wordt de verdiscontering van werktijd in deeltijd in andere Koninkrijksdelen voor de benoembaarheid tot notaris in de Nederlandse Antillen dan ook overgenomen.

De Minister van Justitie

RAAD VAN ADVIES
VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

RECHTING VAN
DE NEDERLANDSE ANTILLEN
25 JAN 2010
3977
RNA
GEZIEN
DE GOUVERNEUR VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
d.d. 25 JAN. 2010

Zijne Excellentie
de Gouverneur van de
Nederlandse Antillen
Curaçao

GEZIEN
DE GOUVERNEUR VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

d.d. 25 JAN. 2010

RvA no. RA/40-09-LV

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het Notarisambt (3977/RNA, DWJ'09/235)

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 30 oktober 2009 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en de behandeling hiervan in de vergadering van de Raad van Advies d.d. 7 december 2009 en 18 januari 2010, bericht de Raad u als volgt.

De onderhavige ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het Notarisambt strekt ertoe de Landsverordening op het Notarisambt te wijzigen teneinde een voor de benoeming van een kandidaat-notaris tot notaris onevenredig belastende vereiste van drie additionele volle jaren stage voor Landskinderen die in andere Koninkrijksdelen hun ervaring hebben opgedaan weg te nemen.

Bestudering van het onderhavige ontwerp en de bijbehorende memorie van toelichting alsmede de overige bij het adviesverzoek gevoegde stukken geeft de Raad aanleiding tot het maken van de navolgende opmerkingen.

Inhoudelijke opmerkingen

Het ontwerp

De considerans

Blijkens de considerans strekt de onderhavige ontwerp-landsverordening (het ontwerp) ertoe een voor de benoeming van een kandidaat-notaris tot notaris onevenredig belastende vereiste van drie additionele volle jaren stage voor landskinderen die in andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden (het Koninkrijk) hun ervaring hebben opgedaan weg te nemen.

De Raad is van oordeel dat door het bezigen van de term "landskinderen" in de considerans de indruk wordt gewekt dat het ontwerp tot doel heeft genoemd vereiste voor de benoeming tot notaris alleen voor kandidaat-notarissen geboren in het land "de Nederlandse Antillen" die hun ervaring als kandidaat-notaris in andere delen van het Koninkrijk hebben opgedaan weg te nemen. Uit het ontwerp volgt volgens de Raad dat bovengenoemd vereiste in het ontwerp wordt geëlimineerd voor de kandidaat-notaris die voldoet aan de in artikel 8, eerste lid, van de Landsverordening op het Notarisambt (P.B.

1994, no. 4) genoemde vereisten en die de vereiste werkervaring of een gedeelte daarvan reeds op een notaris-kantoor in één van de andere delen van het Koninkrijk heeft volbracht. De Raad adviseert op grond van het vorenstaande het hanteren van de term "landskinderen" in de considerans te heroverwegen.

De memorie van toelichting

De Raad constateert dat ook in de memorie van toelichting (pagina 1, onder het onderdeel "Algemeen", derde alinea en pagina 2, onder het onderdeel "Artikel I, onderdeel A", tweede volzin) de term "landskinderen" wordt gebezigd. De Raad adviseert, op grond van het door de Raad onder het onderdeel "De considerans" aangevoerde argumentatie, het gebruik van de term "landskinderen" in de memorie van toelichting te heroverwegen.

Artikel I, onderdeel A, punt 2 (artikel 9, derde lid, onder f)

Met het voorgestelde artikel I, onderdeel A, punt 2 (artikel 9, derde lid, onder f), wordt beoogd dat de werkervaring opgedaan door een kandidaat-notaris op een notaris-kantoor waar ook binnen het Koninkrijk in aanmerking wordt genomen bij de behandeling van een verzoek om benoeming tot notaris. Daarbij wordt wel als vereiste gesteld dat de belanghebbende ten minste één jaar voorafgaande aan zijn verzoek op een notaris-kantoor in de Nederlandse Antillen of Aruba werkzaam is geweest.

De Raad merkt op dat in de memorie van toelichting twee verschillende toelichtingen worden gegeven op genoemd vereiste, die niet aansluiten bij de tekst van artikel I, onderdeel A, punt 2 (artikel 9, derde lid, onder f). Op de eerste plaats wordt in het algemeen deel van de memorie van toelichting (pagina 2, tweede volzin) gesteld dat voor de kandidaat-notaris die werkervaring heeft opgedaan op een notaris-kantoor waar ook binnen het Koninkrijk in artikel I, onderdeel A (artikel 9, derde lid, onder f), als extra eis is opgenomen dat ten minste het laatste jaar van de stage is doorgebracht op een notaris-kantoor in de Nederlandse Antillen of Aruba. Op de tweede plaats blijkt uit de toelichting op artikel I, onderdeel A (artikel 9, derde lid, onder f), (pagina 2, onder "Artikel I, onderdeel A", achtste regel van onderaan) dat minimaal één jaar werkervaring op een notaris-kantoor in de Nederlandse Antillen of Aruba moet zijn opgedaan.

Volgens de Raad houdt de eerstgenoemde uitleg van het in artikel I, onderdeel A (artikel 9, derde lid, onder f), opgenomen vereiste in dat genoemd werkervaring in de Nederlandse Antillen of in Aruba in ieder geval het laatste jaar van de stageperiode, zijnde de aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdbestek van vier jaren, moet zijn opgedaan. Afgaande op de laatstgenoemde uitleg van het bepaalde in artikel I, onderdeel A (artikel 9, derde lid, onder f), hoeft naar de mening van de Raad één jaar werkervaring in de Nederlandse Antillen of Aruba niet in het laatste jaar voorafgaande aan het verzoek van de belanghebbende te zijn opgedaan.

De Raad adviseert bovengenoemde toelichtingen op het vereiste opgenomen in artikel I, onderdeel A (artikel 9, derde lid, onder f), van het ontwerp in overeenstemming te brengen met de tekst van artikel I, onderdeel A, punt 2 (artikel 9, derde lid, onder f), van het ontwerp.

Opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard

Zowel het ontwerp als de memorie van toelichting geeft de Raad aanleiding tot het maken van wetstechnische en redactionele opmerkingen.

Het ontwerp

In artikel I, onderdeel A, punt 1 (artikel 9, derde lid, onder e), wordt "drie jaren" vervangen door: een aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdbestek van vier jaren, als kandidaat-notaris.

RvA no. RA/40-09-LV

De Raad vindt dat ook de definitie van de term "stageverklaring" opgenomen in artikel 1 van de Landsverordening op het Notarisambt dienovereenkomstig moet worden gewijzigd.

De Raad geeft de regering in overweging de definitie van de term "stageverklaring" in artikel 1 van genoemde landsverordening aan te passen.

De Raad geeft voorts in overweging in de considerans en in artikel I, onderdeel A, punt 2 (artikel 9, derde lid, onder f), het woord "stage" te vervangen door de woorden "volbrachte werktijd". Hiermee wordt volgens de Raad aangesloten bij de in de Landsverordening op het Notarisambt reeds gebruikte terminologie voor de aanduiding van de term "stage".

De memorie van toelichting

De Raad stelt voor op pagina 2, onder "Artikel I, onderdeel A" in de eerste regel "Artikel 3" te wijzigen in "Artikel 9".

Voorts stelt de Raad voor op pagina 2, eerste alinea, tweede volzin, het woord "tenminste" te wijzigen in de woorden "ten minste".

Op pagina 2, onder "Artikel I, onderdeel A", vierde regel van bovenaan, is naar de mening van de Raad te stellig opgenomen dat de voorwaarde van drie jaren werkervaring binnen de Nederlandse Antillen voor de benoembaarheid tot notaris niet meer stand kan houden.

De Raad merkt op dat genoemde voorwaarde slechts voor de kandidaat-notaris die de vereiste werkervaring op een notariskantoor binnen het Koninkrijk heeft volbracht niet meer stand kan houden. Voor de kandidaat-notaris die zijn werkervaring alleen op de Nederlandse Antillen heeft opgedaan, is voormelde voorwaarde niet bezwaarlijk. De Raad meent daarom dat genoemde stelling in de memorie van toelichting moet worden genuanceerd.

De Raad geeft in overweging een nuance aan te brengen in genoemde stelling.

De Raad heeft voor het overige geen opmerkingen.

Concluderend geeft de Raad de regering in overweging de onderhavige ontwerp-landsverordening bij de Staten in te dienen, nadat met vorenstaande opmerkingen rekening zal zijn gehouden.

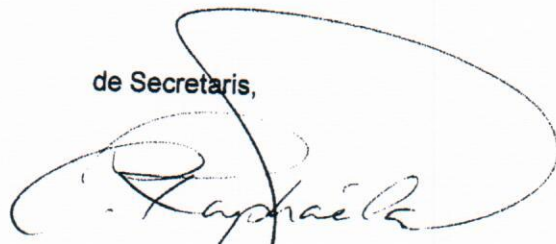
Willemstad, 20 januari 2010

de Ondervoorzitter,

Prof. mr. F. B. M. Kunneman

de Secretaris,

mevr. mr. C. M. Raphaëla

Staten van de Nederlandse Antillen

Zittingsjaar 2010

3515

**Landsverordening tot wijziging van de
Landsverordening op het Notarisambt¹**

Nr. 4

VERSLAG

De bespreking van de onderhavige ontwerp-landsverordening heeft dezerzijds aanleiding gegeven tot het maken van de navolgende op- en aanmerkingen.

De PAR-fractie heeft kennis genomen van de onderhavige ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening op het Notarisambt. De fractie merkt op dat in voorbijgaande jaren het notarisambt gereserveerd was voor slechts 4 of 5 personen. De voormalige Minister van Justitie, de heer R. Martha, heeft de beslissing genomen om de notarisstandplaatsen uit te breiden zodat verschillende kandidaat-notarissen (vooral Antillianen) de kans krijgen om notaris te worden. De PAR-fractie wil graag weten hoeveel notarisstandplaatsen er eerst waren en in welk jaar er een wijziging is gekomen in het aantal notarisstandplaatsen en hoeveel notarisstandplaatsen er op dit ogenblik zijn. Hoeveel notarissen zijn er per eilandgebied en hoeveel zijn er van Antilliaanse afkomst? De onderhavige landsverordening strekt volgens deze fractie ertoe om landskinderen die terugkeren uit Nederland een betere kans te geven om tot notaris te worden benoemd. Verder geeft deze fractie aan dat in de huidige Landsverordening op het Notarisambt (P.B. 1994, no. 6) is opgenomen dat ongeacht zijn werktijd in Nederland de kandidaat-notaris een werktijd van drie jaren bij een notariskantoor, alhier, moet hebben volbracht alvorens in aanmerking te mogen komen voor een benoeming tot notaris. Bovengenoemd standpunt schept veel moeilijkheden, aldus de PAR-fractie. Volgens de PAR-fractie is in het onderhavige ontwerp opgenomen dat de kandidaat-notaris die zijn werktijd in andere koninkrijksdelen heeft volbracht, derhalve geacht kan worden over kennis en ervaring te beschikken die onverminderd toepasselijk is in de Nederlandse Antillen. Op dit moment is het zo dat de kandidaat-notaris een werktijd van drie jaren bij een notariskantoor alhier moet hebben volbracht alvorens in aanmerking te kunnen komen voor een benoeming tot notaris.

¹ P.B. 1994, no. 6

Wat is de procedure voor de benoeming van een kandidaat-notaris tot notaris en geschiedt de aanbeveling door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba?

De doelstelling van deze wet is om te bevorderen dat landskinderen met volbrachte werktijd elders in het Koninkrijk notaris kunnen worden. De onderhavige landsverordening kan ook de toestroom van buitenlandse belanghebbenden voor de functie van notaris alhier, beïnvloeden. Gelet daarop wil de PAR-fractie weten hoe de Regering in feite ervoor kan waken dat Antillianen de voorkeur krijgen om het notarisambt uit te oefenen. De fractie verwijst voorts naar artikel 9, tweede lid, onder f, waarin o.a. wordt gesteld dat de over de Koninkrijksdelen verspreide werktijd van een aaneengesloten periode van drie jaren, binnen een tijdsbestek van vier jaren als kandidaat-notaris op een notariskantoor in het Koninkrijk dient te zijn volbracht. De fractie wil weten of de aaneengesloten periode van drie jaren van de volbrachte werktijd op hetzelfde notariskantoor moet zijn of dat dit ook op drie notariskantoren op één eilandgebied of verspreid op de notariskantoren in Nederland (1 jaar) op Sint Maarten (1 jaar) en op Curaçao (1 jaar) kan zijn?

De Pueblo Soberano-fractie heeft met belangstelling kennis genomen van de onderhavige ontwerp-landsverordening en brengt naar voren dat als gevolg van de wijziging van het ontwerp ook buitenlandse belanghebbenden in aanmerking kunnen komen voor een benoeming tot notaris. In principe moet de onderhavige ontwerp-landsverordening onze landskinderen de kans geven om tot notaris te worden benoemd. De fractie is van oordeel om de term "landskinderen" in het ontwerp te hanteren ofschoon de Raad van Advies heeft geadviseerd om het gebruik van de term "landskinderen" in de memorie van toelichting te heroverwegen. De fractie wil een duidelijke uitleg van de Regering of het de bedoeling is om de kans op terugkeer van belanghebbenden (landskinderen) met volbrachte werktijd elders in het Koninkrijk te vergroten en niet die van buitenlandse belanghebbenden. Voorkomen moet worden dat notarissen uit Nederland die voldoen aan de vereiste werkervaring van drie jaren en één jaar werkervaring hebben opgedaan in de Nederlandse Antillen, in de Nederlandse Antillen in aanmerking komen voor een benoeming tot notaris.

De PNP-fractie heeft kennis genomen van de inhoud van de ontwerp-landsverordening inzake het Notarisambt.

De fractie geeft aan dat op pagina 1, vierde alinea, van de Memorie van Toelichting, het volgende wordt vermeld: Met deze wijziging hoeft niet te worden gevreesd voor een toestroom van buitenlandse belanghebbenden voor de functie van notaris alhier, aangezien – anders dan in Nederland – de benoeming tot notaris plaatsvindt naar aanleiding van ontstane vacatures. Bovengenoemd argument is onvolledig volgens de PNP-fractie. Wanneer er vacatures ontstaan kan ook de belanghebbende uit Nederland solliciteren. Ingevolge het bepaalde in artikel 10 van de Landsverordening op het Notarisambt dient tevens het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba een aanbeveling te doen aan de Gouverneur uit de sollicitanten naar de nieuwe standplaats of opengevallen standplaats. De Staten spelen in dit geval geen enkele rol. In het ontwerp moet nadrukkelijk worden vermeld dat "landskinderen" de kans krijgen om tot notaris te worden benoemd. Tevens wil de fractie van de Regering vernemen of er genoeg en voldoende standplaatsen zijn. Volgens de PNP-fractie moeten de standplaatsen worden uitgebreid. Waarom moet dit ontwerp zo

spoedig mogelijk worden behandeld? Wat is er gebeurd met de "derdengeldenrekeningen" beheerd door de notarissen? Prof. mr. J. De Boer heeft een ontwerp-landsverordening opgesteld inzake een wijziging van artikel 46. Daarin wordt het een en ander geregeld zodat de Regering overdrachtsbelastingen over de jaren 1980 tot en met 1998 kan innen. De PNP-fractie wil de Regering voorstellen om bovenbedoelde wijziging ter zake de overdrachtsbelasting op te laten nemen in het onderhavige ontwerp. Wie krijgt de rente van de "derdengeldenrekening", vraagt de PNP-fractie zich af. Verder brengt de PNP-fractie naar voren dat in de Landsverordening op het Notarisambt wordt bepaald dat het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba de Raad van Toezicht benoemt om controle uit te oefenen op het functioneren van de notarissen. De Raad van Toezicht beschouwt het niet als zijn taak om controle uit te oefenen op de derdengeldenrekeningen, maar de vraag is dan wie deze "derdengeldenrekeningen" moet controleren. De fractie stelt de Regering voor om een oplossing te zoeken voor de akten die verloren zijn geraakt en helderheid te scheppen over deze aangelegenheid. In het onderhavige ontwerp moet worden opgenomen dat de "derdengeldenrekening", voor wat betreft de overdrachtsbelasting, onder het beheer van de Landsontvanger en voor wat betreft de grondbelasting, onder het beheer van de Eilandsontvanger moet vallen. Op het moment zijn er de nodige vragen over de rechtmatigheid van de "derdengeldenrekening" en de aanwending van zowel de gelden op deze rekening als de opbrengsten hieruit. Tot slot wil de PNP-fractie weten waarom een landskind die heeft voldaan aan alle vereisten gesteld in artikel 8 van de Landsverordening op het Notarisambt, niet wordt benoemd tot notaris op Bonaire. Welk criterium heeft het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba gebruikt om de belanghebbende niet aan te bevelen? De PNP-fractie wil van de Regering vernemen of er buiten de vereisten gesteld in artikel 8 van de Landsverordening op het Notarisambt, nog meer vereisten zijn.

De W.I.P.M.-fractie vraagt zich af in hoeverre het ontwerp ten doel heeft landskinderen in aanmerking te laten komen voor een benoeming tot notaris. Als gevolg van de onderhavige wijziging zal er, zo vreest de fractie, ook een toestroom van buitenlandse kandidaat-notarissen naar de Nederlandse Antillen plaatsvinden. Op Saba en Sint Eustatius is er geen notarisstandplaats, gezien het feit dat er niet genoeg werk is voor een notaris in deze eilandgebieden. Er wordt gebruik gemaakt van de notaris op Sint Maarten. Wat zal er gebeuren na de ontmanteling? Zal de notaris op Sint Maarten ook werkzaamheden blijven uitvoeren voor cliënten in de eilandgebieden Saba en Sint Eustatius?

De D.P.-Bonaire-fractie heeft met belangstelling kennis genomen van de onderhavige ontwerp-landsverordening. De fractie brengt naar voren dat met deze wijziging wordt beoogd de kandidaat-notarissen die zich in de Nederlandse Antillen willen vestigen, na praktijkervaring te hebben opgedaan elders in het Koninkrijk, in aanmerking te laten komen om tot notaris te worden benoemd. Het ontwerp heeft ten doel om meer landskinderen in aanmerking te laten komen voor de benoeming tot notaris. De fractie is van mening dat er op Bonaire een tweede notarisstandplaats noodzakelijk is. De fractie wil van de Regering vernemen wat de stand van zaken is voor wat betreft de benoeming van een tweede notaris op Bonaire en hoeveel standplaatsen er in het eilandgebied Bonaire zijn. Wanneer kan de benoeming van een tweede notaris voor

Bonaire verwacht worden? Evenals de PNP-fractie, vraagt ook de D.P.-Bonaire-fractie zich af waarom een landskind die voldaan heeft aan alle vereisten gesteld in artikel 8 van de Landsverordening op het Notarisambt, indertijd niet tot notaris op Bonaire werd benoemd? Wat is de stand van zaken voor wat betreft de benoeming van een landskind tot notaris op Bonaire? Wat zijn de argumenten om geen landskind te benoemen? Gaarne wenst de fractie van de Regering een antwoord op deze vragen.

De MAN/NPA/FK-fractie heeft met belangstelling kennis genomen van de voorliggende ontwerp-landsverordening en sluit zich aan bij de op- en aanmerkingen van de vorige fracties. De landskinderen moeten worden begunstigd door de onderhavige ontwerp-landsverordening, vindt deze fractie. Kan de Regering de garantie geven dat dit ook plaats zal vinden. Thans zijn er slechts 10 standplaatsen. Het is noodzakelijk om het aantal standplaatsen uit te breiden, gezien het feit dat onze landskinderen voor notaris studeren en de kans moeten krijgen om op de Nederlandse Antillen tot notaris te worden benoemd. Voor de fractie is het erg belangrijk dat de term "landskinderen" in het ontwerp wordt gehanteerd, zodat onze landskinderen notaris kunnen worden in plaats van buitenlandse belanghebbenden.

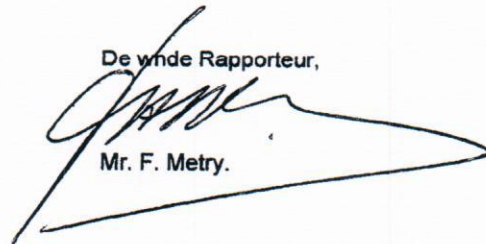
Ook de N.A.-fractie heeft met belangstelling kennis genomen van het voorliggende ontwerp. Deze fractie wil weten hoeveel notarisstandplaatsen er op dit ogenblik zijn in de Nederlandse Antillen en wat het aantal is in elk eilandgebied. Handelen de notarissen in overeenstemming met de bestaande wetgeving?

De fractie brengt naar voren dat het belangrijk is dat onze landskinderen bij hun terugkeer naar de Nederlandse Antillen benoemd kunnen worden tot notaris. Tot slot wil de fractie weten of de Regering advies heeft ingewonnen bij de eilandgebieden met betrekking tot de onderhavige landsverordening.

De U.P.B.-fractie heeft met veel interesse kennis genomen van de onderhavige ontwerp-landsverordening. De fractie betreurt het ten eerste dat vanaf 2008 er een verzoek ligt voor de benoeming van een notaris op Bonaire, maar dat tot nu toe het verzoek niet is behandeld. Gaarne wenst de U.P.B.-fractie daarover opheldering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Centrale Commissie van de 5de mei 2010.

De vnde Rapporteur,

Mr. F. Metry.

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2014-2015-055
No. 5

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLENZITTING 2009-2010

LANDSVERORDENING van de
tot wijziging van de Landsverordening op het
Notarisambt in verband met de vereiste stageverklaring

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG
TEVENS EINDVERSLAG

Nr. 5

In antwoord op vragen van enkele van de fracties kan worden medegedeeld dat het aantal notarissen tot omstreeks 1999 op Curaçao zeven heeft bedragen, op Sint Maarten twee en op Bonaire één. In dat jaar heeft de regering, na advies te hebben ingewonnen bij het Hof, het aantal standplaatsen verhoogd tot: op Curaçao tien, op Sint Maarten drie, voor Saba en Sint Eustatius gezamenlijk één en op Bonaire twee. Voor de Bonairiaanse tweede standplaats waren er toen echter geen sollicitanten. In 2008 is opnieuw gepoogd de tweede standplaats op Bonaire te vervullen, maar ook toen is het niet gelukt een geschikte kandidaat te vinden.

Van de vijftien huidige notarissen in de Nederlandse Antillen zijn tien geboren en getogen in de Antillen. De vijf anderen zijn elders geboren, drie hebben het grootste deel van hun jeugd in de Nederlandse Antillen doorgebracht of hebben door het huwelijk lokale banden. Alle vijf hebben hun hele werkend leven, althans het leeuwendeel daarvan, in de Nederlandse Antillen doorgebracht.

Met het onderhavige ontwerp beoogt de regering de markt voor kandidaat notarissen te verruimen door het ook voor kandidaten die elders in het Koninkrijk al ervaring hebben opgedaan mogelijk te maken de eigen lokale arbeidsmarkt als een goede carrièremogelijkheid te beschouwen.

De vrees dat personen, die onvoldoende geïntegreerd zijn binnen de samenlevingen van de verschillende eilanden binnen de Nederlandse Antillen, afbreuk zouden kunnen doen aan de kansen van kandidaten met lokale achtergronden of banden is niet gegrond. In zijn notitie van 11 maart 1996 heeft de toenmalige Minister van Justitie als (aanvullende) benoemingscriteria voor notarissen genoemd:

- A. 1. Langdurige, brede praktijkervaring
2. Deskundigheid
3. Gedrag overeenkomstig de eer en waardigheid van het notarisambt.
4. Gezonde financiële positie
5. Hechte binding met de samenleving
6. Duur van het dienstverband met het kantoor van de notaris
- B. 1. Leidinggevende capaciteiten
2. Maatschappelijke functies
3. Wetenschappelijke prestaties.

Met deze nadere benoemingscriteria is naar de mening van de regering een afdoend en zorgvuldig afwegingskader beschreven om benadeling van de landskinderen te beschermen.

In het laatste decennium is een voelbare afname in interesse in een aanstelling als kandidaat notaris op alle eilanden gebleken, die tot gevolg heeft dat het niet altijd eenvoudig is gebleken om openvallende vacatures te vervullen. Indien daarbij in aanmerking wordt genomen dat het huidige benoemingsvereiste van drie jaar lokale ervaring als kandidaat notaris voor de vervulling van het ambt van notaris te strak is gebleken, dan is een verruiming van dat vereiste geboden.

Als voorbeeld van het vorenstaande kan worden gegeven dat een geboren Antilliaan met bijna tien jaar ervaring als kandidaat in Nederland, negen maanden als kandidaat binnen de Nederlandse Antillen en vervolgens weer meerdere jaren als kandidaat in Aruba, op grond van dit strakke benoemingsvereiste in de Nederlandse Antillen niet benoembaar als notaris is gebleken op grond van de huidige wetgeving.

Thans is evident dat drie van de Antilliaanse standplaatsen (die op Bonaire, Sint Maarten en de standplaats van Saba en Sint Eustatius) ondanks een gevolgde sollicitatieprocedure niet vervuld konden worden en dus óf helemaal niet vervuld zijn óf door gepensioneerde notarissen noodgedwongen langdurig worden waargenomen.

Die situatie is niet in het belang van de diverse samenlevingen.

Anders dan een van de fracties heeft opgemerkt is er wel een notaris specifiek benoemd voor de standplaats Saba en Sint Eustatius, zodat ook na de ontmanteling die eilanden naar behoren bediend kunnen worden. De desbetreffende notaris is slechts woonachtig op Sint Maarten en is één van de twee notarissen die in zijn eigen vacante standplaats waarneemt. Na de ontmanteling zullen Sint Maartense en Curaçaosche notarissen niet meer bevoegd zijn om akten voor Saba en Sint Eustatius te verlijden, noch overigens voor Bonaire, zodat het voor de toekomstige gezagsdragers over die eilanden van belang zal zijn zich spoedig over deze kwestie te buigen. Zijdens het Gemeenschappelijk Hof is het Ministerie van Justitie van Nederland onlangs al hierop gewezen.

Naar de regering heeft mogen constateren heeft het Hof in al zijn aanbevelingen aan de regering om in de vervulling van vacatures te voorzien, steeds het regeringsbeleid dat in de Nota benoemingsbeleid notarissen van 11 maart 1996 is opgenomen in acht genomen.

De vraag is gesteld welke de procedure van benoeming is van een notaris. Ingevolge artikel 9 van de Landsverordening op het Notarisambt stelt de Gouverneur, ingeval hij besluit een nieuwe of opengevallen standplaats te vervullen, de gelegenheid aan sollicitanten open om binnen twee maanden te verzoeken tot notaris te worden benoemd. Na het verstrijken van de termijn nodigt de Gouverneur het Hof van Justitie uit een aanbeveling voor de benoeming te doen uit de sollicitanten. Het Hof maakt, na de sollicitanten te hebben gehoord, en met inachtneming van de Nota van 11 maart 1996, binnen zestig dagen een aanbevelingslijst op, bevattende drie kandidaten en zendt die

toe aan de Gouverneur. De Gouverneur neemt bij de benoeming zoveel mogelijk de aanbevelingen van het Hof in acht.

Enkele van de fracties hebben gevraagd wanneer een tweede standplaats op Bonaire vervuld kan worden. Gelet op de huidige stand van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen en de overdracht van taken aan Nederland ten aanzien van Bonaire, Saba en Sint Eustatius, zal die vraag thans aan Nederland voorgelegd moeten worden. Op de vraag waarom de vacature niet eerder vervuld is, wijst de regering erop dat het enkele feit dat een kandidaat "landskind" is, niet voldoende is, noch mag zijn, voor de vervulling van een zo maatschappelijk belangrijke functie als die van notaris. Bij de afweging spelen immers meerdere wegingsfactoren.

Een van de fracties heeft gevraagd of er voldoende standplaatsen zijn. Die vraag is niet zonder nader onderzoek te beantwoorden. De regering heeft geen geluiden gehoord die aanleiding geven om het aantal standplaatsen uit te breiden.

Verzocht is om het ontwerp zo spoedig mogelijk te behandelen, omdat de laatste jaren al meermalen is ondervonden dat onvoldoende of geen geschikte kandidaten beschikbaar zijn voor de vervulling van opengevallen vacatures. De regering wenst te voorkomen dat deze situatie verergert.

Ook zijn vragen gesteld over de derdengeldenrekeningen van notarissen. Notarissen zijn ingevolge artikel 76 van de landsverordening verplicht jaarlijks een balans en een winst- en verliesrekening door een register-accountant te laten opstellen en aan de Kamer van Toezicht toe te zenden alsmede een verklaring van een accountant waaruit blijkt dat zij een deugdelijke administratie en boekhouding hebben gevoerd en dat hun liquiditeitspositie van dien aard is dat zij met name hun kortlopende verplichtingen jegens derden kunnen nakomen. Voor een diepgaander direct toezicht heeft de wetgever niet gekozen. Het ontwerp waarmee deze vragen in verband staan zal de Staten eerstdaags bereiken.

De ondergetekende hoopt met het vorenstaande de Staten nadere duidelijkheid met betrekking tot het onderhavige ontwerp te hebben kunnen verschaffen.

De Minister van Justitie,